

Sygn. akt VIII GC 168/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Jacek Wojtycki Protokolant: st.sekr. sąd. Anna Kafara

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2023 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa: D. S.

przeciwko: (...) w W.

o zapłatę

zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 93 092,63 zł (dziewięćdziesiąt trzy tysiące dziewięćdziesiąt dwa złote sześćdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 lutego 2023 r. do dnia zapłaty;

zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 072 zł (dziesięć tysięcy siedemdziesiąt dwa złote) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu;

nakazuje zwrócić powodowi ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy kwotę 1500 zł (tysiąc pięćset złotych) tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki uiszczonej przez powoda.

Sygn. akt VIII GC 168/23

UZASADNIENIE

Powód – D. S. wniósł pozew przeciwko pozwanemu – (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 93.092,63 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 7 lutego 2023r. do dnia zapłaty. Ponadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dnia 10 września 2021r. strony zawarły umowę ubezpieczenia, w której ubezpieczyciel zobowiązał się do wypłaty odszkodowania w razie zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego, a powód z tego tytułu zobowiązany był do opłacenia odpowiedniej składki. Powód zaznaczył, że suma ubezpieczenia dla maszyn, urządzeń i wyposażenia (według wartości odtworzeniowej) znajdujących się we wszystkich ubezpieczonych mieniach stanowiła kwotę 755.694 zł. Jednocześnie zdaniem powoda do umowy zastosowanie miały ogólne warunki kompleksowego ubezpieczenia (...). Powód podkreślił, że w ubezpieczonym mieniu nastąpił wypadek ubezpieczeniowy tj. wybuchł pożar, który powód zgłosił pozwanemu telefonicznie w dniu 7 kwietnia 2022r., a w następnych dniach powód przesłał pozwanemu sporządzone arkusze uszkodzeń, powstałych na skutek zdarzenia. Powód wskazał, iż wobec uszkodzenia (...)znajdującej się w ubezpieczonym mieniu, powód skierował liczne zapytania o koszt jej odtworzenia, gdyż została uszkodzona do tego stopnia, że niemożliwa była jej naprawa. W odpowiedzi otrzymał zwrotnie jedynie 2 oferty i wybrał tą korzystniejszą, opiewającą na kwotę 163.436,25 zł netto, którą to powód zapłacił. Powód zaznaczył, że w dniu 11 lipca 2022r. pozwany przyjął odpowiedzialność za zgłoszoną przez powoda szkodę pożarową, a z tytułu uszkodzonych maszyn i urządzeń wypłacił powodowi kwotę 7.692,12 zł, wobec czego powód

dnia 10 sierpnia 2022r. przesłał pismo, w którym wskazał, że wypłata ubezpieczenia powinna zostać powiększona o koszt zakupu (...), stanowiącej maszynę/urządzenie. Następnie pozwany przesłał pismo, w którym powiększył kwotę odszkodowania do kwoty 61.692,12 zł (a więc z tytułu lakierni wypłacono kwotę 54.000 zł tj. 60.000 zł pomniejszone o franszyzę redukcyjną w wysokości 10 %). Powód wskazał, że pismem z dnia 11 października 2022r. powód ponownie wskazał, że odtworzenie środka trwałego – (...) sprzed szkody jest niemożliwe z powodu niedostępności takiej samej (...) i w tej samej cenie. Powód zaznaczył, że pismem z dnia 14 listopada 2022r. pozwany oddalił wniosek o dopłatę odszkodowania, zaś dnia 5 grudnia 2022r. powód ponownie skierował pismo z prośbą o przyznanie należnego odszkodowania, a pozwany dnia 20 grudnia 2022r. podniósł, że po ponownej analizie sprawy nie znalazł podstaw do zmiany wysokości odszkodowania. Powód zaznaczył, że w dniu 19 stycznia 2022r. skierował ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, żądając od pozwanego kwoty 93.092,63 zł, jednakże pozwany w piśmie z dnia 17 lutego 2023r. wskazał, że nie znajduje podstaw do wypłaty ww. kwoty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w sprawie o sygn. akt VIII GNC 204/23 z dnia 27 czerwca 2023r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W sprzeczności od powyższego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, że zgodnie z przedłożonym przez powoda zestawieniem maszyn i urządzeń do przedmiotowej polisy wartość (...) na dzień 10 września 2021r. wynosiła kwotę 60.000 zł. W ocenie pozwanego skoro strony umowy umówiły się, że(...) zostanie ubezpieczona na kwotę 60.000 zł i powód zapłacił stosowną składkę, zatem pozwany nie widział podstaw do dopłaty odszkodowania.

Powód w piśmie z dnia 7 sierpnia 2023r. wskazał, że pozwany błędnie powołuje się na §29 ust. 3 OWU, gdyż (...) nie jest sprzętem elektronicznym w rozumieniu OWU. Wobec tego, w ocenie powoda twierdzenie pozwanego jakoby wartość określona w wykazie ubezpieczonego mienia stanowiła sumę ubezpieczenia.

W dalszych pismach strony podtrzymywały swoje dotychczasowe twierdzenia oraz wnioski.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – D. S. w dniu 10 września 2021r. zawarł z pozwanym – (...) z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia ((...), z okresem ubezpieczenia od 12.09.21 r. do 11.09.22 r.) w której ubezpieczyciel zobowiązał się do wypłaty odszkodowania w razie zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego, a powód z tego tytułu zobowiązany był do opłacenia odpowiedniej składki.

Suma ubezpieczenia dla maszyn, urządzeń i wyposażenia (według wartości odtworzeniowej, system ubezpieczenia :sumy stałe) znajdujących się we wszystkich ubezpieczonych budynkach stanowiła- zakresie ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów w wariancie od ryzyk nazwanych- kwotę 755.694 zł. Do umowy zastosowanie miały ogólne warunki kompleksowego ubezpieczenia (...), ustalone uchwałą zarządu(...) dnia 1 grudnia 2020 r. – ust. 11 polisy.

(okoliczności bezsporne, a ponadto dowód: umowa ubezpieczenia z dnia 10 września 2021r., (...)– k. 22- 24 akt, Ogólne Warunki Umowy wraz z załącznikami – k. 25 -40 akt, zeznania świadka M. R. – k. 125 – 126 akt, zestawienie maszyn i urządzeń do polisy – k. 41 -42 akt)

Zgodnie z §7 ust. 3 OWU, suma ubezpieczenia dla mienia, o którym mowa w ust. 1pkt. 1 lit. a powinna odpowiadać wartości mienia na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia i może być określona według wartości odtworzeniowej, rzeczywistej albo zgodnie z ewidencją księgową według wartości księgowej brutto.

W myśl §29 ust. 3 OWU, dotyczącego ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, w przypadku ubezpieczenia mienia w wartości księgowej brutto sumę ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu stanowi jego wartość określona w danej pozycji ewidencji środków trwałych prowadzonej przez ubezpieczonego dla celów rachunkowych, a w przypadku

ubezpieczenia mienia w wartości odtworzeniowej albo rzeczywistej, sumę ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu ubezpieczenia stanowi jego wartość określona w danej pozycji wykazu ubezpieczonego mienia załączonego do umowy ubezpieczenia stanowiącego jego integralną część.

(OWU – k. 31-31v) Uszkodzona (...) nie jest sprzętem elektronicznym.

(bezsporne) Stosownie do treści §49 ust. 1 pkt. 1 OWU, wysokość szkody ustalana jest na podstawie cen z dnia szkody: dla budynków, budowli, lokali, obiektów małej architektury, maszyn, urządzeń, wyposażenia w tym sprzętu elektronicznego, przy ubezpieczeniu go w wartości odtworzeniowej – według wartości odtworzeniowej.

Zgodnie zaś z §50 ust. 4 OWU, w przypadku ubezpieczenia mienia według wartości odtworzeniowej albo wartości księgowej brutto, podstawą ustalenia wysokości odszkodowania dla mienia ubezpieczonego w wartości odtworzeniowej jest wartość odtworzenia dla mienia ubezpieczonego w wartości księgowej brutto jest wartość księgowa brutto, pod warunkiem przystąpienia nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody – do odbudowy, remontu, naprawienia, lub ponownego wytworzenia mienia i udokumentowanego faktu rozpoczęcia ponoszenia przez ubezpieczonego kosztów z tego tytułu albo pod warunkiem zakupu nowego mienia, nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody z zastrzeżeniem ust. 5. W myśl §2 pkt 103 lit. b OWU wartość odtworzeniowa to wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszanego, w przypadku maszyn, urządzeń – wartość odpowiadająca kosztom zakupu, naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju typu oraz o tych samych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu (z wyłączeniem transportu ekspresowego), montażu, demontażu oraz cła i innych tego opłat.

(dowód: umowa ubezpieczenia z dnia 10 września 2021r., (...) – k. 22- 24 akt, Ogólne Warunki Umowy wraz z załącznikami – k. 25 -40 akt, zeznania świadka M. R. – k. 125 – 126 akt, zestawienie maszyn i urządzeń do polisy – k. 41 -42 akt)

W ubezpieczonym mieniu nastąpił wypadek ubezpieczeniowy, tj. wybuchł pożar, który powód zgłosił pozwanemu telefonicznie w dniu 7 kwietnia 2022r., a w następnych dniach powód przesłał pozwanemu sporządzone arkusze uszkodzeń, powstałych na skutek zdarzenia.

(bezsporne ponadto dowód: arkusz spisu uszkodzeń – k. 43 akt)

Wobec uszkodzenia(...)znajdującej się w ubezpieczonym mieniu, powód skierował liczne zapytania o koszt jej odtworzenia, gdyż została uszkodzona do tego stopnia, że niemożliwa była jej naprawa. Powód poszukiwał takiej samej (...) ale z uwagi na upływ czasu, wiek dotychczasowej nie są już dostępne takie (...). Powód poszukiwał (...)odpowiadającej tej uszkodzeni (parametry, właściwości). W odpowiedzi otrzymał zwrotnie jedynie 2 oferty i wybrał tą korzystniejszą, opiewającą na kwotę 163.436,25 zł netto, którą to powód zapłacił. Była to lakiernia odpowiadająca uszkodzonej o możliwie najbardziej zbliżonych cechach, parametrach.

(dowód: zeznania świadka M. R., k. 125-126, nagranie – płyta k. 127; oferty – k. 44 – 47 akt, faktura VAT (...) – k. 48 akt, faktura VAT (...)- k. 49 akt, faktura VAT nr (...) – k. 50 akt, potwierdzenie zapłaty – k. 51 – 53 akt)

W dniu 11 lipca 2022r. pozwany przyjął odpowiedzialność za zgłoszoną przez powoda szkodę pożarową, a z tytułu uszkodzonych maszyn i urządzeń wypłacił powodowi kwotę 7.692,12 zł, wobec czego powód dnia 10 sierpnia 2022r. przesłał pismo, w którym wskazał, że wypłata ubezpieczenia powinna zostać powiększona o koszt zakupu (...), stanowiącej maszynę/urządzenie.

Następnie, pozwany przesłał pismo, w którym powiększył kwotę odszkodowania do kwoty 61.692,12 zł (a więc z tytułu (...)) wypłacono kwotę 54.000 zł tj. 60.000 zł pomniejszone o franszyzę redukcyjną w wysokości 10 %.

Pismem z dnia 11 października 2022r. powód ponownie wskazał, że odtworzenie środka trwałego – (...) sprzed szkody jest niemożliwe z powodu niedostępności takiej samej (...) i w tej samej cenie.

Pismem z dnia 14 listopada 2022r. pozwany oddalił wniosek o dopłatę odszkodowania, zaś dnia 5 grudnia 2022r. powód ponownie skierował pismo z prośbą o przyznanie należnego odszkodowania, a pozwany dnia 20 grudnia 2022r. podniósł, że po ponownej analizie sprawy nie znalazł podstaw do zmiany wysokości odszkodowania.

(dowód: pismo z dnia 11 lipca 2022r. – k. 54 -55 akt, pismo z dnia 10 sierpnia 2022r. – k. 56 -56 v akt, pismo z dnia 22 sierpnia 2022r. – k. 57 – 57 v akt i k. 58 – 58 v akt, pismo z dnia 11 października 2022r. – k. 59 – 59 v akt, pismo z dnia 14 listopada 2022r. – k. 60- 60 v akt, pismo z dnia 5 grudnia 2022r. – k. 61 akt, pismo z dnia 20 grudnia 2022r. – k. 62 – 62 v akt, akta szkody na płycie CD – k. 86 akt)

W dniu 19 stycznia 2022r. skierował ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, żądając od pozwanego kwoty 93.092,63 zł, jednakże pozwany w piśmie z dnia 17 lutego 2023r. wskazał, że nie znajduje podstaw do wypłaty ww. kwoty.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 19 stycznia 2023r. – k. 63 – 69 akt, pismo z dnia 17 lutego 2023r. – k. 70- 71 akt, akta szkody na płycie CD – k. 86 akt)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony, które nie budziły wątpliwości Sądu, co do swej autentyczności, a także na podstawie zeznania świadka M. R..

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadka M. R. w zakresie, w jakim wyjaśnił on okoliczności zawarcia umowy ubezpieczenia oraz likwidowaniu szkody. Nadto Sąd uznał za logiczne, rzeczowe i spójne zeznania tego świadka co do twierdzenia, że §29 ust. 3 OWU znajduje się w sekcji ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, zaś (...) nie była wg świadka takim sprzętem – to była maszyna. W ocenie Sądu zeznania tego świadka znajdowały odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym sprawy.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 235⁽²⁾§1 pkt. 2 i 5 k.p.c. pominął dowód z opinii biegłego zgłoszony przez powoda (zob. k. 144 akt). Co do pominięcia nie zgłoszono zarzutu w trybie art. 162 k.p.c. W tym miejscu należy tylko wskazać, że wysokość należnego odszkodowania (wartość odtworzeniowa - koszt przywrócenia(...) do stanu nowego, tj. koszt zakupu nowej (...) w miejsce tej uszkodzonej (...)) była możliwa do ustalenia na podstawie zebranego w sprawie całego materiału dowodowego, a w szczególności w oparciu o przedstawione przez powoda dokumenty, faktury, oferty oraz zeznania świadka. W związku z tym Sąd doszedł do przekonania, że żądanie powoda w całości jest w pełni udowodnione -a co za tym idzie- nie wymaga – w tej konkretnej sytuacji – pozyskania wiadomości specjalnych.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd miał na uwadze treść art. 233§ 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

Przechodząc do merytorycznego rozważenia przedmiotowej sprawy wskazać trzeba, że w przeważającym stopniu stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był bezsporny. Natomiast zagadnieniem spornym była wysokość należnego powodowi odszkodowania, co wiązało się przede wszystkim z rozbieżnymi stanowiskami co do wysokości sumy ubezpieczenia (...)- pozwany utrzymywał, że skoro wartość lakierni została podana w załączniku do polisy to podana tam kwota stanowi górną granicę odpowiedzialności jako suma ubezpieczenia. Pozwany w tym zakresie odwoływał się do zapisów OWU , tj.§29 ust. 3. Stanowisko to jest błędne, gdyż o ile nie budzi wątpliwości, że zapisy OWU stanowią integralną część umowy, to jednak wskazany zapis dotyczący sumy ubezpieczenia odnosi się wyłącznie do sprzętu elektronicznego, gdyż zapisy §25-29 OWU dotyczą ubezpieczenia sprzętu elektronicznego (w tej wyodrębnionej części czy sekcji OWU są te uregulowania). Wobec tego oznacza to, że tylko co do sprzętu elektronicznego jest możliwość przyjęcia sumy ubezpieczenia przedmiotu jako wartości określonej w danej pozycji ewidencji środków trwałych. Zasygnalizować już obecnie przy tym należy, że autorem OWU jest pozwany, wszelkie

wątpliwości obciążają pozwanego. Paragraf 7 ust.3 OWU (dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów) wskazuje, że suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości mienia na dzień ubezpieczenia. Wobec tego jest to po pierwsze tylko pewne założenie, dochodzi do szacunku wartości przedmiotu ubezpieczenia (tu maszyn i urządzeń) i taka wartość szacunkowa jest podstawą określenia sumy ubezpieczenia. Zgodnie zaś z §7 ust.2 sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający według wybranego sposobu: 1) odrębnie dla poszczególnych pojedynczych składników mienia lub kategorii mienia; 2) dla środków trwałych określonych w ustępie 1 pkt 1 lit. a odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia, przy czym może być ustalona jedna suma ubezpieczenia dla a) budynków i lokali, b) budowli i obiektów małej architektury, c) dla budynków, budowli, lokali i obiektów małej architektury. Z polisy nie wynika aby pozwany ustalił sumę ubezpieczenia dla pojedynczego składnika mienia w postaci (...). Z polisy wynika, że ustalono sumę ubezpieczenia dla kategorii mienia (taki sposób jest zgodny z zapisami OWU „lub kategorii mienia”) : maszyny, urządzenia i wyposażenie na sumę ubezpieczenia 755 694 zł. W OWU wskazano wybór między sposobem z punktu 1 – do wszystkich kategorii mienia, w tym środków trwałych (w jego ramach 2 wskazane opcje) a sposobem z punktu 2 odnoszącym się tylko do środków trwałych. Wszystkie te wybory znajdują odzwierciedlenie w zawartej umowie – w polisie i jej zapisach. Załącznik mógłby mieć znaczenie tylko do sprzętu elektronicznego wobec brzmienia §29 ust. 3 OWU. W załączniku – zestawieniu ewidencji środków trwałych (o jakiej mowa w §29 ust.3) znalazła się (...) – ale podana tam wartość miałaby znaczenie gdyby (...)była sprzętem elektronicznym o jakim mowa w §25 ust.1 pkt 1 OWU – a skoro takim nie jest to podana wartość w tym zestawieniu nie jest sumą ubezpieczenia. Jeszcze raz należy podkreślić, że pozwany w OWU przewidział możliwość ustaleniu sumy ubezpieczenia według podanych wartości przedmiotów w danej pozycji wykazu ubezpieczonego mienia tylko w odniesieniu do sprzętu elektronicznego. Umieszczenie w takim zestawieniu (wykazie) (...), nie będącej sprzętem elektronicznym, nie może wobec tego wywołać skutku oczekiwanego przez pozwanego. Podana wartość(...) nie stanowi wobec tego sumy ubezpieczenia a mogła być jedynie informacją dla pozwanego o wartości tego przedmiotu z ewidencji środków trwałych powoda. Gdyby doszło do uszkodzenia określonego sprzętu elektronicznego z pozycji zestawienia to podana tam wartość mogłaby stanowić sumę ubezpieczenia. Pozwany jako profesjonalista musiał zdawać sobie przy tym sprawę, że podana wartość używanej rzeczy w postaci (...)z ewidencji środków trwałych może mieć tylko szacunkowy charakter, mógł przy tym weryfikować tę wartość. Słusznie pozwany w sprzeciwie wskazał na §50 ust. 4 OWU w zakresie ustalenia wysokości odszkodowania, dochodzone pozwem roszczenie obejmuje właśnie odszkodowanie z uwzględnieniem zasad z §50 ust. 4 OWU. Niezrozumiałe jest przy tym odnoszenie się przez pozwanego do ust.5 i 6 tego paragrafu gdyż nie dotyczy on sytuacji zaistniałej ad casum, tj. zakupu nowego urządzenia – ust. 5 dotyczy odstąpienia od odbudowy, remontu, naprawienia lub ponownego wytworzenia mienia albo rezygnacji z zakupu nowego mienia, zaś ust. 6 przypadków braku naprawy czy wymiany albo jeśli części zapasowe produkowane seryjnie nie są już dostępne. Po pierwsze (...) uległa spaleni, uszkodzeniu w takim stopniu, że nie było możliwe ani celowe jej odtwarzanie, co wynika z materiału dowodowego, wobec tego bez znaczenia są twierdzenia o przestarzałości czy braku dostępności części dotychczasowych (vide pozwany w sprzeciwie). Jednocześnie pozwany wskazał „zastąpienie tego przedmiotu nowym nie oznacza, że pozwany ponosi odpowiedzialność za zakup nowego przedmiotu o lepszych parametrach, bowiem odszkodowanie wówczas wypłacane jest za dotychczas posiadane mienie”. Mienie było ubezpieczone według wartości odtworzeniowej wobec czego – zgodnie z §50 ust. 4 OWU- podstawą ustalenia wysokości odszkodowania jest w takim przypadku wartość odtworzenia. Pozwany (słusznie) nie neguje, że odtworzenie mogło nastąpić przez zakup nowego mienia. Pozwany nie zawarł definicji samego odtworzenia w OWU, zamieścił zaś (§2 pkt 103) definicję wartości odtworzeniowej, w odniesieniu do maszyn i urządzeń (lit.b) następującej treści - wartość odtworzeniowa to wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszanego, w przypadku maszyn, urządzeń – wartość odpowiadająca kosztom zakupu, naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu (z wyłączeniem transportu ekspresowego), montażu, demontażu oraz cła i innych tego opłat. Jako wartość odtworzenia(z uwzględnieniem ubezpieczenia według wartości ubezpieczeniowej) należy wobec tego przyjąć co do zasady wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszanego , a skoro ad casum mamy do czynienia z urządzeniem w postaci (...) wartość odpowiadająca kosztom zakupu nowego przedmiotu – co do zasady- tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu (z wyłączeniem transportu ekspresowego), montażu, demontażu oraz cła i innych tego opłat. Jak wynika z materiału dowodowego (dokumentów, zeznań świadka) powód zakupił nową (...) z uwzględnieniem tych zasad. Powód założył bowiem przy zakupie ten sam typ

i te same parametry, takiego urządzenia poszukiwał. Z uwagi na to, że dotychczasowa (...) była używana (rok produkcji 2015) nie był możliwy zakup identycznej, co jest zrozumiałe z uwagi na upływ czasu i postęp technologiczny. Nie może budzić wątpliwości, że pojęcie odtworzenia w takim przypadku oznaczać musi zakup nowego urządzenia odpowiadającego możliwie najwierniej (w zakresie typu, rodzaju, parametrów) urządzeniu zniszczonemu, co ad casum właśnie nastąpiło. Powód, po podjętych działaniach – o czym informował pozwanego, takie urządzenie zakupił. Jest to urządzenie odpowiadające zniszczonej(...). Odtworzenie przez zakup stricto identycznego urządzenia byłoby uzasadnione gdyby dostępne było identyczne urządzenie co uszkodzone. Właśnie w tym celu w ocenie Sądu zawarto zapis o odtworzeniu, a zawarta definicja wartości odtworzeniowej jest pomocna i istotna w jego rozumieniu. Wykładnia umowy (w tym OWU jako jej części) nie może przy tym prowadzić do jakichś absurdalnych wniosków. Zapisy OWU nie mogą wprowadzać w błąd, generować niejasności, winny być czytelne i jasne. Pozwany nie zawarł uregulowania co do obniżenia wysokości odszkodowania w przypadku braku dostępności na rynku nowego, identycznego urządzenia co zniszczone/uszkodzone. W przypadku pojawienia się niejasności, nie dających usunąć się wątpliwości, konsekwencje tego stanu rzeczy muszą obciążać pozwanego jako autora OWU. Pozwany nie wykazał przy tym aby zakupione urządzenie miało inne parametry aniżeli uszkodzone. Pozwany nie zgłosił w tym zakresie dowodów.

W zakresie samej wartości urządzenia za jakie powód zakupił (...) należy przy tym wskazać, że pozwany poprzestał na twierdzeniu – po żądaniu przez Sąd sprecyzowania stanowiska – że wartość urządzenia kwestionuje, samo twierdzenie nie jest dowodem, pozwany nie złożył żadnych dowodów na wykazanie swego twierdzenia, a w okolicznościach sprawy (gdzie powód zakupił urządzenie – wydatkował określoną sumę środków, wykazał przy tym wcześniejsze poszukiwania najtańszej, odpowiedniego urządzenia –(...)) to na pozwanym spoczywał ciężar dowodzenia w tym zakresie – co do zawyżonej wartości zakupionego urządzenia w celu zastąpienia uszkodzonej lakierni.

Jak już przy tym wskazano, wysokość odszkodowania - roszczenie dochodzone przez powoda, przyjęty przez powoda sposób ustalenia wysokości odszkodowania jest zgodny z zasadami z zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia i zapisami OWU, które stanowią część tej umowy, uwzględnia przy tym umówioną franszyzę redukcyjną. Zgodnie z art. 805 §1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W przypadku ubezpieczeń majątkowych - a z takim mamy do czynienia w niniejszej sprawie - świadczenie ubezpieczyciela polega na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 pkt 1 k.c.). Górny limit odpowiedzialności ubezpieczyciela wyznacza suma ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c.) oraz poniesiona szkoda (art. 824¹ § 1 k.c.).

Zaś o treści ubezpieczeniowego stosunku zobowiązaniowego przesądzają również, poza postanowieniami umowy ubezpieczenia, postanowienia wzorca umowy ustalonego przez ubezpieczyciela w postaci ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU), doręczonego ubezpieczającemu przed zawarciem umowy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2018r., II CSK445/17, LEX nr 2486131).

Nadto, w ocenie Sądu Okręgowego celem umowy ubezpieczenia jest niewątpliwie udzielenie ubezpieczonemu ochrony na wypadek określonego w umowie ryzyka, w zamian za zapłatę składki. Umowa ubezpieczenia pełni funkcję ochronną i z tej przyczyny miarodajny do wykładni jej postanowień jest punkt widzenia tego, kto jest chroniony. Wskazuje się na potrzebę precyzyjnego określania w OWU warunków wyłączających odpowiedzialność ubezpieczyciela, wskazywano też, że w razie wątpliwości postanowienia OWU należy interpretować na korzyść ubezpieczającego (Wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 12 lipca 2018 r., I ACa 1595/17, LEX nr 2601004).

Jak już wskazano nie można zgodzić się z twierdzeniami pozwanego, że suma ubezpieczenia w przedmiotowej sprawie wynosi 60.000 zł i ma to wynikać z treści §29 ust. 3 OWU (zob. k. 41 akt).

W ocenie Sądu Okręgowego to, że powód we wniosku ubezpieczeniowym wskazał wartość na podstawie faktury zakupowej (...) na kwotę 60.000 zł, nie świadczy automatycznie, że taka była wartość rzeczywista tego urządzenia, która mogłaby limitować wysokość należnego odszkodowania. Na podstawie analizy zebranych dowodów, wniosków

z nich płynących nie budzi wątpliwości Sądu, że suma ubezpieczenia dla urządzeń, maszyn została określona w polisie ubezpieczeniowej na kwotę 755.694,00 zł. Wobec tego, należało więc przyjąć, że to ta właśnie powyższa kwota – wbrew twierdzeniom pozwanego- stanowiła górną granicę jego odpowiedzialności.

Podsumowując nie można utracić z pola widzenia, co już wskazano, że pozwany błędnie powołuje się na treść §29 ust. 3 OWU. Otóż, powyższy zapis zawiera się w rozdziale dotyczącym sprzętu elektronicznego, zaś (...) takim urządzeniem nie jest (co wynika z § 25 OWU, dodatkowo nie było ad casum takiego twierdzenia, w szczególności pozwanego i jako bezsporne w świetle już stanowisk stron należało przyjąć, że (...) nie jest sprzętem elektronicznym). Co więcej odnoście powyższego zapisu OWU potwierdził to także świadek M. R.. Świadek ten wyjaśnił, że to postanowienie umowne znajdował się w sekcji ubezpieczenia sprzętu elektronicznego. Kabina lakierni nie była takim sprzętem – to była maszyna (zob. k. 126 akt).

Reasumując powyższe rozważania, należało zgodzić się z powodem i uznać, że w przedmiotowej sprawie znajduje więc zastosowanie ogólna suma ubezpieczenia wskazana w polisie ubezpieczeniowej.

W związku z powyższym, należało rozstrzygnąć jaka konkretnie wysokość odszkodowania jest należna powodowi od pozwanego. Również jak już wskazano dochodzona pozwem kwota odpowiada wartości odtworzenia czyli umówionej wysokości odszkodowania, ściśle dopłaty do już wypłaconej części odszkodowania, które zostało zaniżone przez pozwanego.

Sąd Okręgowy analizując akta sprawy i cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, tj. w szczególności przedstawione przez powoda dokumenty, faktury, oferty oraz zeznania świadka – doszedł do przekonania, że żądanie powoda w całości jest uzasadnione i udowodnione. Jeszcze raz należy zaakcentować, że na podstawie dowodów zaprezentowanych przez powoda jasno wynika, że powód skierował liczne zapytania o koszt odtworzenia (...), gdyż została uszkodzona do tego stopnia, że niemożliwa była jej naprawa. W odpowiedzi otrzymał zwrotnie jedynie 2 oferty i wybrał tą korzystniejszą, opiewającą na kwotę 163.436,25 zł netto, którą to powód zapłacił (zob. oferty – k. 44 – 47 akt, faktura VAT (...)- k. 48 akt, faktura VAT (...) – k. 49 akt, faktura VAT nr (...) – k. 50 akt, potwierdzenie zapłaty – k. 51 – 53 akt). Pozwany nie zakwestionował skutecznie tych faktów – nie udowodnił aby wartość zakupionego urządzenia była zawyżona czy aby to urządzenie miało być nieodpowiednie.

W tym miejscu wskazać trzeba, że w procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo (żąda czegoś od innej osoby) obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje.

Strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Istota zasady dotycząca ciężaru dowodów sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskabyła aktywnym działaniem. Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2014 r., sygn. I ACa 286/14).

Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o

ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 18 stycznia 2012 r., I ACa 1320/2011, LEX nr 1108777).

Należy w tym miejscu podkreślić, że reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli bowiem powód udowodnił fakty uzasadniające powództwo – w tym przypadku określoną kwotę kosztów przywrócenia (...) – konieczność zakupu nowej lakierni odpowiadającej uszkodzonej, tj. koszt zakupu nowej (...) jako wartość odtworzenia (§50 ust 4 OWU, dodatkowo zdefiniowano wartość odtworzeniową – wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego nie ulepszonego § 2 pkt 103 OWU) to na stronie pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających, jej zdaniem, oddalenie powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416). Oznacza to, że to właśnie ubezpieczyciela obciąża obowiązek udowodnienia faktów uzasadniających redukcję żądanej wysokości świadczenia odszkodowawczego. Poszkodowanego nie można natomiast obciążać obowiązkiem poszukiwania za ubezpieczyciela dowodów w zakresie okoliczności wyłączających lub ograniczających jego odpowiedzialność (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 1994 r., III CZP 107/94, OSNC 1995, nr 1, poz. 15). W ocenie Sądu Okręgowego pozwany nie zdołał skutecznie zakwestionować poniesionego przez powoda kosztu odtworzenia zniszczonego urządzenia, tj. wartości zakupionej (...)w miejsce tej uszkodzonej (...), tym samym aby wartość wskazanego przez powoda odtworzenia była zawyżona. Nie bez znaczenia jest także i to, że to ubezpieczyciel – jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) – obowiązany jest już w toku przedsądowego postępowania likwidacyjnego do ustalenia nie tylko przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku ale także wysokości powstałej szkody. Obowiązku tego nie może przerzucić na inne podmioty, w tym uprawnionego do odszkodowania (zob. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2009 r., II CSK 257/09, LEX nr 551104). Przy tym wprawdzie w piśmie z dnia 17 października 2023r. (zob. k. 131 akt) pozwany zakwestionował podaną wartość, jednakże uczynił to dopiero po zobowiązaniu przez Sąd do zajęcia stanowiska w powyższym zakresie (zob. k. 126 v akt). Natomiast istotne jest to, że żadna ze stron nie wniosła o rozpoznanie niniejszej sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych. Zatem niniejsza sprawa jest sprawą gospodarczą. Wobec tego, zdaniem Sądu Okręgowego pozwany – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika powinien powołać wszystkie twierdzenia i dowody, a więc kwestionować koszt przywrócenia lakierni do stanu nowego już w sprzeciwie (art. 458⁽⁵⁾§1 k.p.c.), jednak tego nie uczynił. Nie zmienia to faktu, że pozwany ograniczył się wyłącznie do twierdzenia w tym zakresie, nie zgłosił żadnych dowodów pomimo ciężącego na nim obowiązku dowodzenia w tym obszarze,

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd uwzględnił powództwo w całości na podstawie art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 824 § 1 k.c. Zaś o odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 §1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§ 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty powoda, który w całości wygrał sprawę złożyły się: opłata od pozwu – 4655 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika – 5400 zł, obliczone na podstawie § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Razem więc powodowi należy się kwota 10.072 zł (punkt II sentencji wyroku).

W pkt. III Sąd nakazał zwrócić powodowi ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 1500 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego (art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).